

Előszó

Sok víz, kevés víz, szennyezett víz... Van-e aktuálisabb téma, mint a vízgazdálkodásunk jövője? *Somlyódy Balázs* interjújában *V. Németh Zsolt*, az Energiaügyi Minisztérium vízgazdálkodásért felelős államtitkára válaszol a vízgazdálkodásunk

jövőjét érintő kérdésekre.

A Hidrológiai Közlöny 105. évfolyamának első számában (2025/1) megjelent valamennyi tudományos közlemény a vízkészletekkel foglalkozik.

„A Balaton vízpótlása: Tenni, de mikor és mit?” teszi fel – Somlyódy Lászlót idézve – újra a kérdést *Honti Márk, Istvánovics Vera, Berecz Diána, Fülöp Bence és Herodek Sándor*: A klímamodellek elemzésén alapuló mű rámutat, hogy mivel a vízszintingadozások a jövőben minden előrejelzés szerint még egy fenntartható módon megtervezett vízpótlás mellett is elkerülhetetlenek lesznek, ezért haladéktalanul meg kell kezdeni az infrastruktúra és a vízhasználók felkészítését a változó vízszintekre.

Nagy Judit Barbara, Hajnal Géza, Szieberth Dénes, Torma Péter, Rehák András Miklós, Reska Zsombor János: A Hévízi-tó monitoring hálózata, annak fejlesztése, kiegészítése kampányjellegű mérésekkel című közleménye áttekinti a Hévízi-tóval kapcsolatos évszázados múltra visszatekintő kutatásokat és a jelenleg üzemeltetett monitoring rendszert. Bemutatja azokat a kampányjellegű mérés sorozatokat is, amelyek célja az évtizedek során megváltozott felszíni és felszín alatti áramlási viszonyok megismerése, valamint hidrometeorológiai mérésekkel alátámasztva a tó párolgásának, hőhőtartásának és ezek kombinálásával a vízmérlegének meghatározása.

A Fertő-tóval kapcsolatos vízgazdálkodási, vízminőség-védelmi és feltöltődési kérdések egymással szoros kölcsönhatásban vannak. Az éghajlatváltozás következtében a Fertő-tó vízmérlegét alakító tényezők is megváltoznak, amelyek összegzett hatására csökkenés figyelhető meg a tó vízkészletében. *Török Sebestyén Dániel és Torma Péter*: A Fertő-tó párolgásának vizsgálata párolgásszámítási módszerek összehasonlításával című közleménye a Fertő-tó párolgásának meghatározására energiamérleg elven alapuló számításokat javasol.

Szám Dorottya, Hetesi Zsolt, Bódi Tibor és Marosi Zóárd Ivor: Csapadékmintázatok vizsgálata a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság működési területén című munkájuk bemutatja, hogy nőtt a legalább 25 napig tartó csapadékmentes időszakok gyakorisága a Nagybjom település területén lévő hidrometeorológiai mérőállomás adatai szerint. Ez, valamint a terület talajviszonyai arra utalnak, hogy a

kívánatos mezőgazdasági hozamok eléréséhez egyre inkább szükségessé válik a precíziós öntözés és megoldandó feladattá válik a belvízveszélyes, alacsonyan fekvő területek optimális hasznosítása is.

A mesterséges neurális hálózatokat napjainkban már minden tudományterületen alkalmazzák. A hidrológiában is egyre több kutatás készül a mesterséges neurális hálózatok alkalmazhatóságának vizsgálatára, melyek közül csapadék-lefolyás modellezés esetén az egyik legígéretesebb hálózat az úgynevezett adaptív neuro-fuzzy következtető rendszer, avagy az ANFIS (*Adaptive Neuro Fuzzy Inference System*). *Négyesi Klaudia és Nagy Eszter Dóra*: Az ANFIS mesterséges neurális hálózat lehetséges bemeneti adatainak vizsgálata csapadék-lefolyás modellezés esetén című dolgozatában bemutatott kutatás során kilenc-kilenc eltérő input adatsorral kalibrált ANFIS alapú csapadék-lefolyás modell eredményeit hasonlították össze a Torna-patak és az Arany-patak vízgyűjtőire.

A FÓRUM rovat újra és újra betölti igazi szerepét, mivel teret ad a vitának. Ne feledjük, a konstruktív vita a szakma javára szolgál! A 2024/3 kötetünk e rovatában mutattuk be *Nagy Boldizsár* „Bős-Nagymaros: nemzetközi jog, politika, környezetvédelem” című könyvét, melyre ugyanabban a kötetben *Zsuffa István, Szöllősi-Nagy András és Bogárdi János* „Megszólalunk, mert megszólítottunk – Reflexiók Nagy Boldizsár könyvére” című írásukban reagáltak. A 2024/4 kötetünkben Nagy Boldizsár válaszát mutattuk be, melyet a Reflexiókra adott. Jelen kötetünkben *Zsuffa István, Szöllősi-Nagy András és Bogárdi János*: Puritán válasz Nagy Boldizsárnak című írása reagál Nagy Boldizsár válaszára.

ESEMÉNYEK rovatban a Magyar Hidrológiai Társaság Vízminőségi és Víztechnológiai Szakosztályának 18. Ivóvízbiztonsági konferenciáról számolunk be *Borsányi Máttyás és Laky Dóra* írásával, melynek címe: Települési vízgazdálkodás kihívása az ivóvíz biztonság javítása.

Az MHT XLII. Országos Vándorgyűlésének 2025-ben Székesfehérváron ad otthont. *Csurgai-Horváthné Kiss Henriett és Oláh Zoltán* írása segítségével bemutatjuk a Vándorgyűlés házigazdáját, a Közép-Dunántúli Vízügyi Igazgatóságot (KDT-VIZIG) és invitáljuk olvasóinkat egy tudás-gazdag szakmai találkozóra.

Köszönetemet fejezem ki a szerzőknek, a bírálóknak és a szerkesztőbizottságnak, hogy munkájukkal segítették a kötet megjelenését.

A Hidrológiai Közlöny 2024-ben külön kötetben megjelentette első angol nyelvű számát. A 2025-ben kiadásra kerülő angol kötetünkhöz is várjuk a magyar nyelvű dolgozatokhoz hasonlóan magas tudományos színvonalú angol nyelvű közleményeket! Az angol nyelvű kéziratokra vonatkozó közlési útmutató letölthető:

<https://tinyurl.com/5c32k7br>. Good luck! Dr. Major Veronika

a Hidrológiai Közlöny főszerkesztője